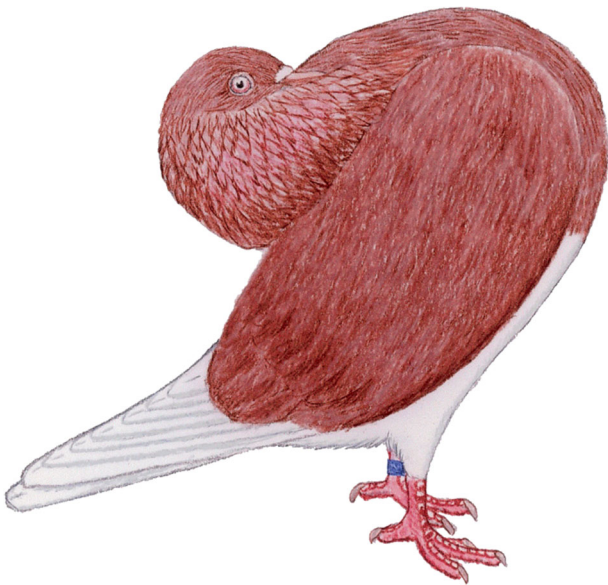

DE STAAT VAN ONZE RASSEN ANNO 2019...

Hoe staan onze twee rassen ervoor bij aanvang van het kweekseizoen? Nu beide slenkenrassen ca. 10 jaar verenigd zijn binnen één club, lijkt het mij goed om stil te staan bij de staat van beide rassen. Wat hebben we afgelopen 10 jaar bereikt, wat zijn aandachtspunten voor de fokkerij en hoe kunnen we ons fokideaal realiseren?

DE GRONINGER SLENK

Groninger slenk in rood; kleurtekening van J. de Jong (2008)

De Groninger slenk leidt de afgelopen decennia een kwakkelend bestaan. Het aantal fokkers is uiterst gering. Als vliegduif heeft het ras ingeboet; slechts een enkeling vliegt er nog mee. Vanwege het geringe bestand, kreeg het ras ook last van inteeltverschijnselen en een verminderde vitaliteit (buis- en bloedpennen, relatief weinig aanwas en gevoelig voor ziektes). Daar komt bij dat het ras vanaf de jaren zeventig werd verextremiseerd, met name in de achterwaartse halsdracht. Afbeeldingen van vóór de oorlog tonen een minder extreme achterwaartse halsdracht en een meer stabiele stand.

Daarom is enkele jaren terug gekozen voor een nieuwe koers waarop de focus kwam te liggen op een stabiele stand, een minder extreme halsdracht en méér vitaliteit. Hiervoor wordt ook Gelders bloed gebruikt. De resultaten zijn niet uitgebleven. We zien steeds meer vitaliteit en stabiliteit, wat de aantrekkingskracht van het ras enorm heeft vergroot. Evenwel is het einddoel nog niet in de volle breedte bereikt en vereisen raskenmerken als witte oogranden, een holle rug, de juiste beenlengte en de vliegkwaliteiten nog de nodige aandacht.

Voor het laatste zijn meer vlieglijfhebbers noodzakelijk, omdat het merendeel van de Groninger slenkenfokkers de dieren geen vrije uitvlucht geeft. Hierdoor is het niet mogelijk om te selecteren op vliegeigenschappen.

Persoonlijk denk ik dat de hals niet te lang moet zijn. Een te lange hals geeft m.i. een wat verwrongen totaalbeeld van een goed geproportioneerde vliegduif. Daarnaast is voldoende borstdiepte van belang, wat het dier meer lichaam geeft. Bovendien komt de mooie S-vorm (beginnend met snavel en eindigend bij het borsteinde) daardoor veel beter tot zijn recht. We zien nog regelmatig platte borsten waarbij de vleugelbogen gelijk of zelfs verder dan de borst reiken. De borst wordt daardoor wat puntig van voren in plaats van goed gerond.

Het is ten slotte zaak om te blijven selecteren op gezondheid, vitaliteit en vluchtbaarheid. Met dieren die elk jaar weer buis- of bloedpennen krijgen, een slechte bevruchting hebben en geen stabiele stand laten zien, kunt u beter niet verder kweken. Dergelijke dieren dragen niet bij aan de verbetering van het ras. Iedereen die last heeft van voorgaande problemen, raad ik aan om eens wat Gelders bloed in te kruisen. Voor de chauvinisten onder ons: bedenk dat er van oorsprong maar één slenkentype bestond. Na de oorlog is vanwege het geringe bestand al wel gebruik gemaakt van de holle kropper, de Gelderse slenk en zelfs pauwstaarten. Met het inkruisen van Gelders bloed komt de Groninger weer dichterbij het oorspronkelijke type te staan. Daarnaast zal de toenemende vitaliteit het plezier in de hobby vergroten.

DE GELDERSE SLENK

Gelderse slenk in roodbleek; kleurtekening van J. de Jong (2009)

Met de Gelderse slenk wordt ca. 10 jaar gericht gefokt op basis van historische raskenmerken, zoals verwoord in de standaard en de toelichtingen hierop. Tot een 3-tal

jaren terug zagen we echter nog allerhande dieren verschijnen op de shows, op onze ruil-en-huil-beurs en op Marktplaats. Weinig fokkers hadden een duidelijk beeld voor ogen en een gerichte aanpak bij de kweek. Bij commentaar op het type, werd al vrij gauw aangevoerd dat ze wel heel goed vliegen en dat het daar uiteindelijk om gaat. Wanneer je deze dieren soms in vrije vlucht kon aanschouwen, bleken ze enkel lang te vliegen of de zogeheten trek-en-drijfvlucht te beoefenen. Het springen zie je niet bij dieren zonder het vereiste type. Het juiste type is een eerste vereiste voor het trekken, drijven én springen. Daarom is het type essentieel. Zaken als oogkleur, schakelpennen, kleur, etc. zijn bijzaak en spelen enkel een rol bij het showen van dieren.

Anderen verwijzen naar goede uitslagen op de show, maar ook dat biedt weinig tot geen houvast. Verreweg de meeste keurmeesters hebben geen goed beeld van het ras en nemen vaak het gemiddelde type op de betreffende show als uitgangspunt bij de beoordeling. Het moge duidelijk zijn dat juist het gemiddelde type op verreweg de meeste shows niet het vereiste type is...

Hoewel we in het afgelopen decennium veel hebben bereikt, zien we nog steeds onvoldoende kwaliteit in de volle breedte. Daarom wil ik enkele aandachtspunten noemen om het ras op een hoger peil te brengen.

Gelderse slenk (duivin); foto van P. Jansma (2018)

Allereerst wil ik aandacht vestigen op de halsligging. Te veel dieren tonen een rechte hals of een zogenaamde stok in de nek. Vanaf de borst dient de hals een lichte achterwaartse kromming te tonen, waardoor de borst ook meer naar voren treedt, de zogenaamde lichte S-vorm. Ook zien we halzen die te weinig naar achteren

worden gedragen. Beide punten zijn noodzakelijk om van een soepele hals te kunnen spreken die nodig is voor een opgerichte hals en het zogenaamde springen tijdens de vlucht. Dieren met soepele en slanke halzen laten ook eerder een lichte sidderhals zien, het zogenaamde grollen. Het liefst zie ik de snavel vrij van de hals. Op de tekening van J. de Jong is de hals nog wat te fors en te stijf, waardoor de lichte S-vorm nagenoeg ontbreekt.

Gelderse slenk (doffer); foto van P. Jansma (2018)

Steeds vaker zie ik dieren met een te weinig afhellende stand. Hierdoor treedt het dijbeen vaak niet fraai uit het lichaam; de 'spanning' verdwijnt uit het lichaam. Het type dient afhellend te zijn; het staarteinde raakt daarbij (bijna) de grond. Zo af en toe zien we ook nog wel eens een holle rug. Ook dat is niet gewenst.

Een ander punt van aandacht is de verhouding van lengte en breedte. Ik zie regelmatig dieren met te brede borst en rug en een te korte achterpartij (de lengte achter de benen). Een te breed dier laat vaak ook een slechte rugafdekking zien waar ook op gelet dient te worden. Soms gaat dat laatste gepaard met (een neiging tot) stulpvleugels, vooral in combinatie met een te horizontale stand. Van stulpvleugels is sprake wanneer bij gesloten vleugel de mantelpennen boven het lichaam uitsteken en daardoor de rug niet goed afdekken.

De voorkop dient voldoende gevuld te zijn. Bij de overgang van snavel naar voorkop moet een duidelijke stompe hoek waarneembaar zijn. Daarnaast ontbreekt lengte richting de achterkop nog wel eens, waardoor de afgeplatte bovenkop onvoldoende uit de verf komt. Verder zie ik nog wel eens dieren met haarbevedering, met name op de borst. Let hierop! De karakteristieke slabtekening ten slotte, zou ik graag wat meer willen zien!

PIETER JANSMA